

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) การยอมรับมาตรฐานฟาร์มโคนมของเกษตรกรรายย่อย อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน (2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมรายย่อย และ (3) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมรายย่อยในการยอมรับมาตรฐานฟาร์มโคนม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมรายย่อย ในอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน จำนวน 133 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 45 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 มีรายได้ภายในครัวเรือนเฉลี่ย 90,052.63 บาทต่อปี มีภาวะหนี้สินเฉลี่ย 58,973.68 บาท ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านโคนมจากเพื่อนเกษตรกรมากที่สุด ส่วนใหญ่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ เคยศึกษาดูงาน/ฝึกอบรมเกี่ยวกับด้านโคนม และได้รับการสนับสนุนจากสหกรณ์โคนมจังหวัดลำพูน เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานฟาร์มโคนม มีทัศนคติในระดับที่เห็นด้วยต่อการยอมรับมาตรฐานฟาร์มโคนม ในด้านการยอมรับมาตรฐานฟาร์มโคนมของเกษตรกรรายย่อยพบว่า เกษตรกรมีการยอมรับมาตรฐานฟาร์มในระดับมาก ประเด็นที่เกษตรกรมีการปฏิบัติตามมาตรฐานมากที่สุดคือ แหล่งน้ำที่ใช้ในฟาร์มมาจากบริเวณที่ไม่สารปนเปื้อนสิ่งสกปรกต่างๆ เช่น น้ำเสียจากโรงเรือนที่พักอาศัย และมีการทำความสะอาดเครื่องรีดนมอย่างสม่ำเสมอ ประเด็นที่เกษตรกรปฏิบัติตามมาตรฐานฟาร์มโคนมน้อยที่สุดคือ มีบ่อจุ่มน้ำยาฆ่าเชื้อ

จากการศึกษาวิเคราะห์สมมติฐานพบว่า ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการยอมรับมาตรฐานฟาร์มโคนมของเกษตรกรรายย่อย ที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อายุ มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับการยอมรับมาตรฐานฟาร์มโคนม และทัศนคติของเกษตรกรต่อการยอมรับมาตรฐานฟาร์มโคนม มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการยอมรับมาตรฐานฟาร์มโคนม

เกษตรกรส่วนใหญ่มีปัญหาอุปสรรคในการยอมรับมาตรฐานฟาร์มโคนมอยู่ในระดับมาก และเกษตรกรมีข้อเสนอแนะในการยอมรับมาตรฐานฟาร์มโคนมที่สำคัญ คือ เกษตรกรต้องการให้ราคาอาหารข้นและอาหารหยาบมีราคาต่ำลง เกษตรกรต้องการให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้ามาให้ความรู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับมาตรฐานฟาร์มโคนม และเกษตรกรต้องการให้สัตวแพทย์เข้ามาให้ความรู้เรื่องโรคของโคนมและการดูแลรักษาเบื้องต้น

The purposes of this study were to (1) examine small-holder farmers' adoption of dairy farm standard in Baan Thi district, Lamphun province, (2) determine factors related to the use of dairy farm standard of small-holder dairy farmers, and (3) explore problems, obstacles, and suggestions of small-holder dairy farmers in terms of the adoption of dairy farm standard.

The samples used in this study were 113 small-holder dairy farmers in Baan Thi district, Lamphun province. Research instrument for data collection was questionnaire. Statistics used were frequency, percentage, arithmetic mean, maximum and minimum values, standard deviation, and multiple regression analysis.

The findings showed that the majority of small-holder dairy farmers were male with the average age of 45 years old, graduated Prathom Suksa 4, earning household average incomes of 90,052.63 baht per year, and having loan of 58,973.68 baht in average. They received most of dairy information from friends who were dairy farmers, and were in contact with the Department of Livestock officials. Most of farmers had been trained on dairy farming and were supported by Lamphun Dairy Farming Cooperatives. Most of them had knowledge about dairy farm standard and had positive attitude toward the adoption of dairy farm standard. In terms of the adoption of dairy farm standard, farmers accepted the standard at high level. The points that they accepted the most were the use of clean water that was not contaminated by waste water from farms and houses, and frequent milk machine cleaning. The point, on the other hand, that farmers accepted the least was having a disinfectant pond.

From hypothesis testing it was found that farmers' age was significant negatively correlated with the adoption of dairy farm standard but their attitude was positively correlated.

Most of farmers had problems and obstacles in terms of the adoption of dairy farm standard at high level. Their suggestions were the price of roughage and concentrate should be decreased. Concerned officials should provide some suggestions on dairy farm standard as well as veterinarians should provide knowledge on dairy cattle diseases and primary health care to farmers.